
İmam-ı Azam Ebu Hanife Hazretleri'nin yüksek derecesi ve azameti

İmam-ı a'zam, İslam dinine yaptığı bütün bu hizmetleriyle İslamiyet'i iman, amel ve ahlak esasları olarak bir bütün halinde insanlara yeniden duyurmuş, şüphesi ve bozuk bir düşüncesi olanlara cevaplar vermiş, Müslümanları çeşitli fitnelere ve propagandalarla zaafa düşürmek, parçalamak ve böylece İslam dinini yıkabilmek ümidine kapılanları hüsrana uğratmış, önce itikadda birlik ve beraberliği sağlamış; ibadetlerde, günlük işlerde Allahü teâlânın rızasına uygun bir hareket tarzının esaslarını ve şeklini tespit etmiştir. Böylece, ikinci hicri asrın müceddidi (dinin yeniden yayıcısı) unvanını almıştır.

Asıl adı Numan'dır. 80 (m. 699) senesinde Kufe'de doğup, 150 [m.767]'de Bağdat'ta şehit edildi.

Buhari ve Müslim'deki bir hadis-i şerifte; **“İman, Süreyya yıldızına çıksa, Faris oğullarından biri elbette alıp getirir”** buyuruldu. İslam âlimleri, bu hadis-i şerifin imam-ı a'zam hakkında olduğunu bildirmiştir. Yine Buhari ve Müslim'de bildirilen bir hadis-i şerifte; **“İnsanların en hayırlısı, benim asrında bulunan Müslümanlardır (yani Eshab-ı kiramdır). Onlardan sonra en iyileri, onlardan sonra gelenlerdir (yani Tabiindir). Onlardan sonra da onlardan sonra gelenlerdir (yani Tebe-i tabiindir)”** buyuruldu. İmam-ı a'zam da, bu hadis-i şerifle müjdelenen Tabiinden ve onların da en üstünlerinden biridir. Hayrat-ul-Hisan, Mevduat-ül-Ulum ve Dürr-ül-Muhtar da yazılı olan hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(Âdem (aleyhisselam) benimle öğündüğü gibi ben de ümmetimden bir kimse ile öğünürüm. İsmi Numan, künyesi Ebu Hanife'dir. O, ümmetimin ışığıdır.)

(Peygamberler benimle öğündükleri gibi ben de Ebu Hanife ile öğünüyorum. Onu seven beni sevmiş olur. Onu sevmeyen beni sevmemiş olur.)

(Ümmetimden biri, İslamiyeti canlandırır. Bid'atleri öldürür. Adı Numan bin Sabit'tir.)

(Her asırda ümmetimden yükselenler olacaktır. Ebu Hanife zamanının en yükseğidir.)

Hazret-i Ali de; “Size bu Kufe şehrinde bulunan, Ebu Hanife adında birini haber vereyim. Onun kalbi ilim ve hikmet ile dolu olacaktır. Ahir zamanda, birçok kimse, onun kıymetini bilmeyerek helak olacaktır” buyurdu.

İmam-ı Rabbani hazretleri buyurur ki:

“İmam-ı a’zam, abdestin edeplerinden bir edebi terk ettiği için kırk senelik namazını kaza etmiştir. Ebu Hanife takva sahibi, sünnete uymakta ictihad ve istinbatta (şer’i delillerden hüküm çıkarmakta) öyle bir dereceye kavuşmuştur ki, diğerleri bunu anlamaktan acizdirler. İmam-ı a’zam, hadis-i şerifleri ve Eshab-ı kiramın sözünü kendi reyine (ictihadına tercih) ederdi.”